

STM: kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntönnö 21.11.2016, STM100:00/2016 ja STM/4524/2016

SÄTEILYLAIN KOKONAISUUDISTUS

Säteilylakiluonnos on kattava ja parantaa mm. pelastustoimen edellytyksiä varautumiseen ja riskien minimoimiseen. Säteilyturvakeskuksen ST-ohjeiden ja eräiden asetusten sekä säteilyturvallisuudirektiivin vieminen säteilylakiin yhdessä STUKille säädetyin määräksenantovaltuutuksen kanssa selkiyttää toimivaltasuhteita.

Varautuminen ja toiminta onnettomuustilanteissa on ehdotetun lakitekstin mukaan mahdollista laatia riskiperusteiseksi sekä ennakoivaan suunnitteluun perustuvaksi. Myös pelastuslaitoksen tiedonsaantioikeus salassapitosäännösten estämättä on huomioitu (§142). Velvoitteet onnettomuuksiin varautumiseksi ovat kokonaisuus, jonka toimivuus käytännössä on mahdollista arvioida vasta kun on tiedossa lakiluonnosta täydentävien alemman tason säädösten ja STUKin tulevien määräysten sisältö.

Aluehallintouudistuksen mukanaan tuomat muutokset tulee ottaa jatkossa huomioon säteilyonnettomuuteen varautumisessa ja tilanteen aikaisessa toiminnassa: Aluehallinnon viranomaisten yhteistoiminta uudistuu ja tarkentuu lainsäädännön tulevien muutosten mukaiseksi. Seurauksena käytännön varautumistehtävien vastuut muuttuvat (mm. poikkihallinnollisen tilannekuvan tuottaminen, valmiusharjoitusten järjestäminen, maakunnallinen varautuminen jne.).

Osana tätä onnettomuuksiin varautumisen kokonaisuutta ovat muut velvoitteet, kuten mm. liikenteen osalta VN:n asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta, Trafimääräykset kuljetuksista sekä SM:n asetus tiedottamisesta säteilyvaaratilanteessa (774/2011).

Kokonaisuuden hallinta on STUKin osalta säädelty kiitettävästi. Tiedon kulun varmistaminen muiden toimijoiden ja STUKin välillä saattaa yksittäistapauksissa jäädä vaillinaiseksi – esimerkkinä kuljetusten reaaliaikaisen seurannan järjestäminen siten, että joka hetki viranomaisilla on tieto vaarallisen kuljetuksen sijainnista. Tämän varmistaminen riippuu siitä, mitä edellä mainituissa tulevissa asetuksissa säädetään tai STUKin määräyksissä tullaan vaatimaan toiminnanharjoittajilta.

Esimerkiksi korkea-aktiivisten säteilylähteiden kuljetuksille edellytettäisiin turvallisuuslupaa. VAK-säädökset lähtevät tällä hetkellä siitä, että ajoneuvossa on mukana riittävä informaatio (merkinnät/asiakirjat) vaarallisen aineen tunnistamiseksi ja STUK on etukäteen hyväksynyt suunnitelmat. Voisiko tiedonkulkua parantaa? Onko kaikissa tapauksissa varauduttu korkeariskisten säteilylähteiden tai radioaktiivisen jätteen kuljetusten osalta ennakkoon siten, että hätäkeskus, pelastusviranomainen, ensihoito ja poliisi ovat saaneet riittävän ennakkotiedon

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200
65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
PL41
40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
PL 272
33101 Tampere

STUKilta tai toiminnanharjoittajalta jopa reaaliaikaisena? Voisiko toiminnanharjoittajalta vaadittava säteilyuojeluohjelma ja säteilytoiminnan johtamisjärjestelmä sisältää velvollisuuden informoida yhteistyöviranomaisia STUKin lisäksi?

Entä varautuminen nykyajan äkillisiin yllättäviin uhkiin korkea-aktiivisissa säteilyyn liittyvissä kuljetuksissa hyödyntämällä nykytekniikkaa – mitä uusia teknisiä mahdollisuuksia olisi hyödynnettävissä siten, että minimoidaan kuljetuksissa säteilylähteen/rekan anastaminen tai jopa rekan käyttäminen terroriteon välineenä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelu-vastuualue on antanut lausunnon (5674/2016).

Johtaja

Tarja Wiikinkoski

Pelastusylitarkastaja

Risto Kekki

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200
65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
PL41
40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
PL 272
33101 Tampere